

Studieplan 2012/2013

Bachelor i sykepleie, deltid

Studiepoeng: 180

Studiets varighet, omfang og nivå

Bachelor i sykepleie er totalt på 180 studiepoeng hvorav ferdighetstrening og praktiske studier utgjør 90 studiepoeng. Normert studietid på deltid er fire år.

Innledning

Fagplanen bygger på Rammeplanen og forskrift for 3-årig sykepleierutdanning fastsatt av Kunnskapsdepartementet 25. januar 2008. Formålet med sykepleierutdanningen er å utdanne yrkesutøvere som er kvalifisert for sykepleiefaglig arbeid i alle ledd av helsetjenesten, og i samarbeid med andre faggrupper. Sykepleien bygger på et helhetlig menneskesyn som vektlegger at alle er mennesker er like mye verd og har grunnleggende verdi i seg selv. En helhetsforståelse av mennesket innebærer å se på mennesket som bestående av en fysisk, psykisk, åndelig og sosial dimensjon.

Menneskesyn kan deles inn i tre nivåer:

- Mennesket er som alle andre - Mennesket er som noen andre - Mennesket er som ingen andre (Kluckhorn og Murray 1953)

Grunnlaget for all sykepleie skal være respekten for det enkelte menneskets liv og verdighet. Sykepleie skal baseres på barmhjertighet, omsorg og respekt for grunnleggende menneskerettigheter (Rammeplan 2008, s 5). International Council of Nurses (ICN) definisjon av sykepleie ligger til grunn for fagplanen.

” Sykepleie omfatter pleie – selvstendig og i samarbeid med individer i alle aldre, familier, grupper og samfunn, syke og friske i alle miljøer. Sykepleie inkluderer helsefremmende arbeid, forebygging av sykdom, og pleie av syke, funksjonshemmede og døende. Sentralt for sykepleiere er: Å være talsperson, å fremme et trygt miljø, å drive forskning, å delta i utforming av helsepolitikk, pasientadministrasjon og ledelse av helsetjenesten, samt ta del i utdanning.”

Sykepleiefaglig kompetanse bygger på en helhet av kunnskaper, holdninger og ferdigheter. Sykepleieren forholder seg til pleie og kontinuerlig omsorg for den syke ut fra hvordan det erfarer å være syk, og ut fra kunnskap om de enkelte sykdommers årsak, behandling, diagnostikk og prognose, men retter seg også mot grupper av pasienter, pårørende og omgivelser. Sykepleieren skal ha kompetanse i helsefremmende og forebyggende arbeid, undervisning og veiledning, forskning og fagutvikling, kvalitetssikring, organisering og ledelse. Sykepleieren skal ha kunnskap om helsepolitiske prioriteringer og juridiske rammer for yrkesutøvelsen. Utdanningen skal fremme en yrkesetisk holdning og en flerkulturell forståelse av helse og sykdom.

Høgskolen i Hedmark, Campus Elverum har en folkehelseprofil i alle sine utdanninger. Dette er en profil hvor helse vektlegges. I folkehelsearbeid brukes to hovedstrategier; helsefremmende og sykdomsforebyggende for å oppnå bedre helse i befolkningen. Utgangspunktet for de to strategier er

ulik. Mens utgangspunktet for forebyggende helsearbeid er sykdom, er helse utgangspunkt for helsefremmende arbeid.

Læringsutbytte

Sykepleierutdanningen skal utdanne selvstendige og ansvarsbevisste endrings- og pasient-orienterte yrkesutøvere som viser evne og vilje til en bevisst og reflektert holdning ved utøvelse av sykepleie. Utdanningen skal kvalifisere for et yrke og en yrkespraksis som er i stadig utvikling og endring. Læring må derfor ses i et livslangt perspektiv der både yrkesutøver og arbeidsgiver har ansvar. (Rammeplan 2008, s.5).

Etter fullført bachelorutdanning i sykepleie, skal studenten ha læringsmål/læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

KUNNSKAP

Etter endt utdanning er målet at kandidaten:

- kan utøve sykepleie i tråd med nasjonale og internasjonale yrkesetiske retningslinjer
- har bred kunnskap om å møte den enkelte pasient og pårørende med varhet, innlevelse og moralsk ansvarlighet
- kan ivareta pasientens grunnleggende behov
- kan observere, vurdere, planlegge, gjennomføre, evaluere og dokumentere pleie og omsorg til pasienter og pårørende
- kan lindre lidelse og hjelpe pasienten til en verdig død
- forstår risikofaktorer av individuell og/eller miljømessig karakter og ha innsikt i tiltak som fremmer helse og forebygger sykdom

FERDIGHETER

Etter endt utdanning er målet at kandidaten:

- kan utøve godt og riktig håndlag
- kan iverksette og følge opp forordnet behandling og undersøkelser
- kan forhindre at komplikasjoner og tilleggslidelser oppstår
- kan håndtere legemidler forsvarlig
- kan betjene og kvalitetssikre vanlig medisinsk utstyr
- kan drive helseopplysning og forebyggende arbeid
- kan undervise og veilede medarbeidere og studenter
- kan anvende kunnskap om sykdommer og menneskets ulike reaksjoner på sykdom i helsefremmende og forebyggende arbeid
- medvirker til et helsefremmende og inkluderende arbeidsmiljø

GENERELL KOMPETANSE

Etter endt utdanning er målet at kandidaten:

- er oppmerksom på sitt profesjonelle og etiske ansvar i samfunnet
- utviser en kritisk-analytisk holdning til helsetjenesten
- kan ivareta hygieniske prinsipper og bidra til å skape et helsefremmende miljø

- har innsikt i relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger
- kan utøve saksbehandling både tverrfaglig og tverretattlig
- bidrar til at faglige normer legges til grunn når sosial- og helsepolitiske beslutninger fattes
- kan arbeide systematisk med fag- og kvalitetsutvikling og bidra til å videreutvikle egen yrkesrolle, delta i klinisk forskning og formidling av resultater
- kan initiere fagutvikling og delta i planlegging og utvikling av kvalitetsindikatorer
- kan lede og administrere sykepleieutøvelsen overfor grupper av pasienter og pårørende

Fagplanen for bachelorutdanningen i sykepleie har 15 emner og læringsmål/læringsutbytte er beskrevet for hvert emne.

Målgruppe

Studiet retter seg mot personer som ønsker å arbeide tverrfaglig og i nær kontakt med mennesker i alle aldre. Sykepleie er en profesjon som gir muligheter for varierte arbeidsoppgaver både i kommunehelsetjenesten, i spesialisthelsetjenesten og innenfor privat sektor.

Kompetanse

Fullført studium gir graden Bachelor i sykepleie og gir grunnlag for å søke om autorisasjon som sykepleier i henhold til Lov om helsepersonell. Studiet gir grunnlag for opptak til relevante videreutdanninger på høyere nivå. Fullført studium gir også grunnlag for å søke ulike mastergradsløp.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller realkompetanse på tilsvarende nivå.

Undervisnings- og læringsformer

Et sosiokulturelt perspektiv på læring, med elementer av det kognitive læringssyn, er lagt til grunn for fagplanen. ”Læring i et sosiokulturelt perspektiv innebærer at kunnskaper, ferdigheter og holdninger er basert på deltakelse, de er utviklet i samhandling mellom mennesker (Säljö 2001)”.

Et grunnleggende prinsipp er at læring skjer gjennom deltakelse i et sosialt og kulturelt læringsfellesskap, i stadig dialog med andre mennesker. Studiet baseres på studentaktivitet og samarbeid. Gjennom utdanningen skal studentene lære å arbeide kunnskapsbasert, utvikle sykepleiefaglig forståelse og evne til skriftlig og muntlig fagformidling. Gjennom studentaktive læringsformer forventes studentene å ta medansvar både for egen og medstudenters faglige utvikling.

Studentenes handlingskompetanses i sykepleie baseres på undervisning som er fagutviklings- og forskningsbasert. Studentene tar del i fagutviklings – og forskningsprosjekter i samarbeid med skolens lærere og /eller praksisfelt.

Vurderingsformer

Det benyttes både prosessorienterte vurderingsordninger og kunnskapsprøvende vurderingsordninger i studiet. Emnene vurderes til bestått/ikke bestått, eller med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter. I emnene med mappevurdering og hjemmeksamen er det utarbeidet egne retningslinjer som beskriver obligatoriske krav om innhold og hvordan det skal sensureres. For

Høgskolen i Hedmark

vurdering av praksis er det utarbeidet egne planer som beskriver obligatoriske krav og vurderingsordninger. For emnet *Bacheloroppgave i sykepleie* er det utarbeidet egne retningslinjer som beskriver organisering, arbeidsformer og obligatoriske krav.

Løpende skikkethetsvurdering av alle studenter skal foregå gjennom hele studiet og skal inngå i en helhetsvurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere som helsepersonell. En student som utgjør en mulig fare for pasienters, klienters og brukeres liv, fysiske og psykiske helse, rettigheter og sikkerhet, er ikke skikket for yrket .

Internasjonalisering

Høgskolen samarbeider med utdanningsinstitusjoner i Norden, Europa, USA, Asia og Afrika. Studentene har mulighet for å velge delstudier i utlandet i 2. eller 3. studieår ved en av våre samarbeidsskoler, med en varighet på fra 3 måneder til et semester alt avhengig av hvor de ønsker å studere. Avdeling for helse- og idrettsfag legger stor vekt på internasjonalisering fordi vi ser nytten av at studentene får internasjonal kunnskap og erfaringer. Målet er å kunne møte utfordringene i et stadig mer internasjonalt orientert arbeidsliv. Delstudier i utlandet må godkjennes på forhånd av internasjonal koordinator og faglig ledelse.

Studiets innhold, oppbygging og organisering

Emne-kode	Studie-poeng	Ramme- planens emner	Emne i fagplanen
1.studieår			
4HIST1D	8	1	Sykepleiens historie, tradisjon og yrkesetikk
4FERD1D	10	2	Sykepleieferdigheter, et ledd i omsorg og behandling
4ELDR1D	5	2	Sykepleie og eldreomsorg (1. og 2. studieår)
4AFB1D	7	3	Anatomi, fysiologi og biokjemi
4PSHJ1D	15	2	Sykepleie, omsorg og behandling til pasienter i sykehjem (praksis)
4MED1D	0	3	Medikamentregning
2. studieår			
4ELDR1D	5	2	Sykepleie og eldreomsorg (1. og 2. studieår)
4AKUT1D	15	2.3	Sykepleie, omsorg og behandling til pasienter med akutt skade/sykdom
4PSYK1D	12	2,3	Sykepleie til pasienter som gjennomgår kirurgisk og medisinsk behandling (praksis)
4PSYM1D			
4FOLK11D	10	1,4	Folkehelse 1
4PKOM1D	6	3.4	Sykepleie, omsorg og behandling i kommunehelsetjenesten (praksis) (2. og 3. studieår)

3.studieår

4PKOM1D	12	3,4	Sykepleie, omsorg og behandling i kommunehelsetjenesten (praksis) (2. og 3. studieår)
4SYET1D	8	1,2	Sykepleie og etikk
4UTF1D	15	2,3,4	Sykepleiekompetanse ved spesielle utfordringer
4FOLK21D	5	1,4	Folkehelse 2, folkehelse i samfunn (3. og 4. studieår)
4PPSY1D	12	2,3,4	Sykepleie, omsorg og behandling til pasienter med psykiske lidelser (praksis)

4.studieår

4FOHE2D	5	1,4	Folkehelse 2, folkehelse i samfunn (3. og 4. Studieår)
4PSLM1D/ 4PSLK1D	15	2,3,4	Sykepleie, omsorg og ledelse av eget fag på somatisk sykehus, medisinsk avdeling Sykepleie, omsorg og ledelse av eget fag på somatisk sykehus, kirurgisk avdeling
4BACH1D	15	1,3,4	Bacheloroppgave i sykepleie

Det er utarbeidet egne planer for alle praksisperioder som inneholder organisering og arbeidsformer, obligatoriske krav og vurderingsformer.

Emnetabell

Emner

Studiepoeng År 1 År 2 År 3 År 4

- [Sykepleiens historie, tradisjon og yrkesetikk](#)
8 studiepoeng
- [Sykepleieferdigheter, et ledd i omsorg og behandling](#)
10 studiepoeng
- [Sykepleie og eldreomsorg](#)
10 studiepoeng
- [Anatomi, fysiologi og biokjemi](#)
7 studiepoeng

- [Sykepleie, omsorg og behandling til pasienter i sykehjem](#)
15 studiepoeng
- [Medikamentregning](#)
0 studiepoeng
- [Sykepleie, omsorg og behandling til pasienter med akutt skade/sykdom](#)
15 studiepoeng
- [Sykepleie til pasienter som gjennomgår kirurgisk/medisinsk behandling](#)
12 studiepoeng
- [Folkehelse 1](#)
10 studiepoeng
- [Sykepleie, omsorg og behandling i kommunehelsetjenesten](#)
18 studiepoeng
- [Sykepleie og etikk](#)
8 studiepoeng
- [Sykepleiekompetanse ved spesielle utfordringer](#)
15 studiepoeng
- [Folkehelse 2, folkehelse i samfunn](#)
10 studiepoeng
- [Sykepleie, omsorg og behandling til pasienter med psykiske lidelser](#)
12 studiepoeng
- [Sykepleie, omsorg og ledelse på somatisk sykehus, kirurgisk/medisinsk avdeling](#)
15 studiepoeng

Emner

Merk at studiet starter med 1. semester vår (oversikten i emnetabellen er derfor ikke korrekt når det gjelder vår/høst-semester).

Emneoversikt

4HIST1D Sykepleiens historie, tradisjon og yrkesetikk

Emnekode: 4HIST1D

Studiepoeng: 8

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen.

Læringsutbytte

Målet er at studenten skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- forstå sykepleiens historie og teoriutvikling i sykepleien
- gjøre rede for Yrkesetiske retningslinjers grunnlag og taushetsplikten

Ferdighet

- begrunne og reflekterer over betydningen av faglig oppdatering
- gjøre rede for egen læring og bidrar til et positivt læringsmiljø

Innhold

- Sykepleiens historie, og tradisjon
- Yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere – menneskets verdighet - holdninger
- Taushetsplikten
- Etisk ansvarlighet – faglig oppdatering og positivt læringsmiljø
- Sykepleieteoretiske tilnærminger
- Nightingales perspektiv på utvikling av sykdom
- Sykepleierens undervisende funksjon
- Sosiokulturelt læringssyn

Organisering og arbeidsformer

Det vil bli tatt i bruk varierte arbeidsformer som forelesninger, seminar, gruppearbeid og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Studenten må ha deltatt i undervisningen om yrkesetiske retningslinjer og taushetsplikten.

Vurderingsordning

Hjemmeeksamen i gruppe over 5 virkedager. Vurderes til bestått/ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4FERD1D Sykepleieferdigheter, et ledd i omsorg og behandling

Emnekode: 4FERD1D

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen.

Læringsutbytte

Målet er at studenten skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- forsvare og begrunne sin utøvelse på bakgrunn av fagkunnskap

Ferdigheter

- gjennomføre praktiske sykepleieferdigheter i tråd med gjeldene retningslinjer

Generell kompetanse

- er bevisst på egne kommunikasjonsferdigheter

Innhold

- Sykepleietilnærming
- Sykepleieferdigheter knyttet til:
  - Huden
  - Urinveier
  - Hørsel
  - Respirasjonssystemet
  - Sirkulasjonssystemet
  - Fordøyelsessystemet
- Mikrobiologi og Hygiene
- Medikamenthåndtering
- Kommunikasjonsprosessen

Organisering og arbeidsformer

Det vil bli tatt i bruk varierte arbeidsformer som forelesning, seminar, gruppearbeid og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Det er utarbeidet egne retningslinjer for praktiske øvelser og praktisk prøve som beskriver arbeidsformer og obligatoriske krav.

Vurderingsordning

Praktisk, individuell prøve som vurderes til bestått/ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4ELDR1D Sykepleie og eldreomsorg

Emnekode: 4ELDR1D

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen.

Læringsutbytte

Målet er at studenten skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- forklare ulike tilnæringer til sykdom
- treffe beslutninger om universelle egenomsorgsbehov og endring i disse ved alderdom og helsesvikt
- anvende kunnskap om generell patologi, sykdomslære og farmakologi knyttet til sykdommer i alderdommen
- drøfte sykepleie og behandling ved aldring, sykdommer og helsefremmende aktiviteter

Generell kompetanse:

- identifisere relevante yrkesetiske problemstillinger innenfor eldreomsorgen

Innhold

- Salutogenese og patogenese
- Empowerment
- Sykepleie ved aldring og helsesvikt
- Helsefremming: Kosthold og aktivitet
- Generell patologi
- Sykdomslære – aktuelle sykdommer hos eldre i institusjon
- Legemidler knyttet til aktuelle sykdommer – virkning, bivirkning og interaksjon
- Sykepleie til syke eldre
- Generell farmakologi
- Legemiddelhåndtering

Organisering og arbeidsformer

Det vil bli tatt i bruk varierte arbeidsformer som forelesning, seminar, gruppearbeid og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

Mappevurdering i gruppe. Vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4AFB1D Anatomi, fysiologi og biokjemi

Emnekode: 4AFB1D

Studiepoeng: 7

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen.

Læringsutbytte

Målet er at studenten skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- gjøre rede for menneskets anatomiske oppbygging, organers og organsystemers funksjon, samt ernæringsfysiologi.

Ferdigheter

- benytte faglig kunnskap på praktiske og teoretiske problemstillinger

Innhold

- Grunnleggende biokjemi
- Fra celler til organisme
- Skjelett og muskler
- Hjerne- og karsystem
- Respirasjonssystemet
- Fordøyelsessystemet
- Nyre- og urinveissystemet
- Sanser
- Nervesystemet
- Det endokrine systemet
- Forplantningsorganer og kjønnshormoner
- Væske- elektrolytter
- Syrer og baser
- Ernæringsfysiologi

Organisering og arbeidsformer

Det vil bli tatt i bruk varierte arbeidsformer som forelesning, seminar, gruppearbeid og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

4 timers individuell skriftlig eksamen, vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4PSHJ1D Sykepleie, omsorg og behandling til pasienter i sykehjem

Emnekode: 4PSHJ1D

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

4FERD1D Sykepleieferdigheter, et ledd i omsorg og behandling.

Læringsutbytte

Målet er at studenten skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- forklare hvordan høy alder og sykdom hos pasienter i sykehjem virker inn på universelle egenomsorgsbehov
- vurdere sykepleierens funksjon i sykehjem

Ferdigheter

- foreta grunnleggende pleie, omsorg og praktiske ferdigheter basert på kunnskapsbasert praksis
- vise respekt for pasienter og kollegaer og viser gode samarbeidsemner
- dokumentere sykepleie i tråd med praksisplassens rutiner

Generell kompetanse

- ta initiativ til fremming av helse og forebygging av sykdom i sykehjemmet
- diskutere faglige problemstillinger med medarbeidere i sykehjemmet

Innhold

- Pasienters opplevelse av livssituasjonen/ å være på sykehjem: aldring, mestring og livsglede
- Sykehjemmet som helsefremmende arena: aldring, kosthold, aktivitet, empowerment og hygiene
- Yrkesetiske holdninger og moralsk forpliktelse
- Sykepleie til eldre og i livets slutfase
- Sykepleie og behandling av pasienter med hjertesvikt, hjerte- og hjerneinfarkt, kols og demens
- Kroppens forsvarverk, tilheling og reparasjon av vev, betennelse, væske- og elektrolyttbalanse
- Smittekjeden
- Sykepleiedokumentasjon

Organisering og arbeidsformer

10 ukers praksis på sykehjem. Det er utarbeidet egen undervisningsplan for praksis som studentene må følge.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

Lærer fra høgskolen og hovedveileder/kontaktsykepleier i praksisfeltet vurderer praksisperioden til bestått/ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4MED1D Medikamentregning

Emnekode: 4MED1D

Studiepoeng: 0

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen.

Læringsutbytte

Målet er at studenten skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- bedømme hvordan ulike medikamenter beregnes

Ferdigheter

- beherske fordeling og utregning av ulike medikamenter

Innhold

- Medikamentregning

Organisering og arbeidsformer

Det vil bli tatt i bruk varierte arbeidsformer som forelesning, seminar, gruppearbeid og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Studenten må ha gjennomført en obligatorisk læringssti knyttet til undervisningen.

Vurderingsordning

Individuell, skriftlig 3 timers prøve som vurderes til bestått/ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4AKUT1D Sykepleie, omsorg og behandling til pasienter med akutt skade/sykdom

Emnekode: 4AKUT1D

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen.

Læringsutbytte

Målet er at studenten skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- identifisere pasienters opplevelser i forbindelse med akutt skade/sykdom
- forklare hvordan sykdom, skade og behandling virker inn på kroppen
- forklare hvordan mikrober truer pasienters helse

Ferdigheter

- anvende relevante verktøy i dokumentasjonen av sykepleien
- bedømme pasientens ressurser ved tilrettelegging og utøvelse av sykepleien
- gjennomføre tiltak for å hindre smittespredning

Generell kompetanse

- kjenne til pasienters rettigheter og helsepersonells plikter, og viser forståelse for pasienter ønsker og valg

Innhold

- Kunnskapsbasert sykepleie – ved akutt sykdom/skade og behandling og palliativ omsorg
- Helsefremmende miljø
- Empowerment
- Lovverk som styrer pasienters rettigheter og helsepersonells plikter knyttet opp mot spesialisthelsetjenesten
- Spesiell patologi og sykepleie, behandling og omsorg ved:
  - Sykdommer i blod og bloddannende organer
  - Endokrine og ernæringssykdommer

- Sykdommer/skader i nervesystemet
- Sykdommer/skader i sirkulasjonssystemet
- Sykdommer/skader i respirasjonssystemet
- Sykdommer i fordøyelsessystemet
- Sykdommer i urin- og kjønnsorganer
- Sykdommer/skader i skjelett, muskel, bindevev
- Sykdommer/skader i øyne og ører
- Infeksjonssykdommer og resistente mikrober
- Kreft og kreftbehandling

Legemidler knyttet til sykdommer nevnt over – virkning, bivirkning og interaksjoner – innvirkning på ernæringsinntak – ernæringsstøtte – intravenøs behandling.

- Smertefysiologi
- Pasienters opplevelse av: akutt sykdom/skade, smerter, kvalme, fatigue
- Dokumentasjon av sykepleie

Organisering og arbeidsformer

Det vil bli tatt i bruk varierte arbeidsformer som forelesning, seminar, gruppearbeid og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

Individuell mappevurdering som vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4PSYK1D/4PSYM1D Sykepleie til pasienter som gjennomgår kirurgisk/medisinsk behandling

Emnekode: 4PSYK1D/4PSYM1D

Studiepoeng: 12

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Bestått praksis t.o.m. 2. semester.

Læringsutbytte

Målet er at studenten skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- identifisere pasienters opplevelse i forbindelse med akutt sykdom/skade
- gjøre rede for aktuell behandling ved sykdom/skade og virkning/bivirkning ved denne

Ferdigheter

- oppsummere kunnskaper, ferdigheter og holdninger fra første veiledet praksis
- reflektere over sykepleierens funksjon på somatisk sykehus
- gjennomføre sykepleie, omsorg og lindring i forbindelse med akutt sykdom / skade, basert på kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeide
- behersker medisinsk teknisk utstyr

Generell kompetanse

- ha innsikt i sykehuset som en helsefremmende arena

Innhold

- Pasienters opplevelse av akutt skade/sykdom, smerter, kvalme, fatigue
- Sykehuset som helsefremmende arena
- Sykepleierens funksjon på sykehus
- Sykepleie, omsorg og behandling ved akutt skade/sykdom
  - Undervisning og veiledning
  - Sykepleieferdigheter
  - Palliativ omsorg
  - Sykepleiedokumentasjon

- Patogenitet, infeksjonssykdommer, resistens, smitteregimer
- Observasjoner og tiltak knyttet til aktuelle sykdommer i praksis
- Intravenøs behandling og ernæringsstøtte
- Virkning og bivirkning av medikamenter

Organisering og arbeidsformer

8 ukers praksis i medisinsk eller kirurgisk sengepost på somatisk sykehus. Det er utarbeidet egen undervisningsplan for praksis som studentene må følge.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

Lærer fra høgskolen og hovedveileder/kontaktsykepleier i praksisfeltet vurderer praksisperioden til bestått/ikke bestått .

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4FOLK11D Folkehelse 1

Emnekode: 4FOLK11D

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen.

Læringsutbytte

Målet er at studenten skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- gjør rede for historiske og filosofiske tradisjoner og etiske verdier i helsefremmende og forbyggende arbeid
- identifisere ulike syn på helse og folkehelse

Ferdigheter

- foreta endringsarbeid og datainnsamling tilknyttet arbeidet

Generell kompetanse

- utvikle bevissthet om egen helse og faktorer som påvirker helsen

Innhold

- Folkehelse - historie og tradisjon
- Menneskesyn og verdigrunnlag
- Begrepene helse, helsefremming, folkehelse og sykdomsforebygging
- Folkehelse på individ-, gruppe- og samfunnsnivå
- Forutsetninger for helse hos den enkelte og endring av helsevaner
- Forskningsprosessen; innhenting av kvantitative og kvalitative data
- Helsepedagogikk
- Motivasjonsteorier

Organisering og arbeidsformer

Det vil bli tatt i bruk varierte arbeidsformer f.eks; Forelesning, seminar, gruppearbeid og veiledning. Dette inkluderer 2 ukers praksis som tilsvarer 3 studiepoeng. Det er utarbeidet egen undervisningsplan

for denne praksisen.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

Hjemmeeksamen i gruppe over 5 virkedager. Eksamen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter. Praksis vurderes til bestått/ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4PKOM1D Sykepleie, omsorg og behandling i kommunehelsetjenesten

Emnekode: 4PKOM1D

Studiepoeng: 18

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Praksis bestått t.o.m. 3. semester.

Læringsutbytte

Målet er at studenten skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- identifisere pasienter og pårørendes ulike behov for sykepleie og omsorg,
- identifisere pasienters opplevelse av å leve med langvarig/ kronisk sykdom
- gjøre rede for hvordan miljøfaktorer påvirker friske og utsatte grupper og faktorer som kan føre til langvarig og kronisk sykdom

Ferdigheter

- oppsummere kunnskaper, ferdigheter og holdninger fra tidligere praksis og utøve kunnskapsbasert praksis
- velge ut faglig kunnskap og relevante resultater fra forskning og utviklingsarbeid i praksis
- begrunne egen praksis som et ledd i kvalitetssikring
- vise innsikt i kvalitetssikringsarbeid på praksisstedet

Generell kompetanse

- tilpasse samarbeid på tvers av yrkesgrupper og kulturer og bidrar til et godt arbeidsmiljø
- gjøre rede for sykepleierens ulike roller og oppgaver i kommunehelsetjenesten

Innhold

- Pasienters opplevelse av kronisk/langvarig sykdom: livsglede, humor, mestring, tap
- Sykepleie i hjemmet - omsorg for pasient og pårørende i ulike aldre
- Samarbeid med pårørende
- Yrkesetikk i møte med det flerkulturelle samfunnet
- Empowerment

- Kroniske/langvarige sykdommer i muskel, skjelett, og bindevev, neurologiske lidelser, seguele etter gjennomgått sykdom/behandling
- Helsefremmende miljø og arbeidsmiljø
- Helse i plandokumenter
  - Rehabilitering
  - Friske utsatte grupper, gravide
  - Livsstilssykdommer en trussel for helse i ulike aldersgrupper
- Sykepleie og omsorg i intermediær behandling
- Sykepleieren i samarbeid med ulike yrkesgrupper
- Sykepleiedokumentasjon
- Kvalitetssystemer

Organisering og arbeidsformer

Praksis er tredelt med separate vurderinger. Ti uker der studenten deltar i den daglige sykepleien og omsorg i hjemmesykepleien. En uke rettet mot sykepleie til gravide som gruppe og en uke knyttet til kommunens folkehelsesatsing. Alle tre delene må være bestått for at praksis i sin helhet er bestått. Det er utarbeidet egen undervisningsplan for praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

Lærer fra høgskolen og hovedveileder/kontaktsykepleier i praksisfeltet vurderer hver praksisperiode til bestått/ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4SYET1D Sykepleie og etikk

Emnekode: 4SYET1D

Studiepoeng: 8

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen.

Læringsutbytte

Målet er at studenten skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- identifisere etiske dilemma, verdier/normer/prinsipper
- begrunne etiske valg i pleien til pasienten
- reflektere over egne holdninger

Ferdigheter

- vurdere egne erfaringer i møte med det enkelte menneske med respekt for deres liv og verdighet
- mestre helhetlig omsorg for det enkelte mennesket

Generell kompetanse

- analysere relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger

Innhold

- Etisk teori
- Etikk i sykepleiepraksis; dannelse, dyd, nærhet, omsorg
- Yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere
- Etisk refleksjon og argumentasjon i sykepleien

Organisering og arbeidsformer

Det vil bli tatt i bruk varierte arbeidsformer som forelesning, seminar, gruppearbeid og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

Hjemmeeksamen i gruppe over 10 virkedager. Vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4UTF1D Sykepleiekompetanse ved spesielle utfordringer

Emnekode: 4UTF1D

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen.

Læringsutbytte

Målet er at studenten skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- anvende kunnskap om psykisk sykdom og – lidelse
- begrunne sykepleierens ansvar i forbindelse med helsefremming av psykisk helse forebygging av psykisk sykdom
- bedømme pasientens behov i situasjoner som krever handling her og nå

Ferdigheter

- identifisere ulike utfordringer som sykepleieren møter i sin yrkesutøvelse
- vise presisjon i ulike situasjoner som krever handling her og nå
- ivareta pasienten, pårørende og omgivelsene i akutte situasjoner

Generell kompetanse

- samarbeide med andre med bakgrunn innefor fagområdet og gjennom dette bidra til god sykepleie rundt pasienten

Innhold

- Kontekst, situasjon med utgangspunkt i teori.
- Sykepleie basert på sykepleier – pasient – fellesskap
- Utviklings og personlighetspsykologi
- Psykiske lidelser
- Psykiatri
- Psykofarmaka
- Sykepleie til pårørende
- Sykepleie i samarbeid med brukerorganisasjoner
- Sykepleierens rolle i tverrfaglig samarbeid

- Folkehelseetnkning i sykepleie innenfor psykisk helsearbeid
- Lover og handlingsplaner som å regulere psykisk helsevern og psykisk helsearbeid
- Førstehjelp ved akutte situasjoner
- Konfliktløsning
- Ulike former for kommunikasjon, tverrkulturell kommunikasjon
- Folkehelseetnkning i sykepleie innenfor psykisk helsearbeid
- Lover og handlingsplaner som å regulere psykisk helsevern og psykisk helsearbeid
- Førstehjelp ved akutte situasjoner

Organisering og arbeidsformer

Det vil bli tatt i bruk varierte arbeidsformer som forelesninger, seminar, gruppearbeid og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

Individuell mappevurdering som vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4FOLK21D Folkehelse 2, folkehelse i samfunn

Emnekode: 4FOLK21D

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Folkehelse 1 må være bestått.

Læringsutbytte

Målet er at studenten skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- bedømme helseforhold, folkehelsearbeid og sosialpolitiske prioriteringer og føringer i samfunnet og i nærmiljøet

Ferdigheter

- planlegge ulike metoder og strategier i det helsefremmende arbeid

Generell kompetanse

- planlegge varierte arbeidsoppgaver og prosjekter sammen med andre som fremmer forståelse for sammenhenger mellom sosiale og samfunnsmessige forhold og helse.
- gjennomføre prosjekt sammen med andre
- identifisere behovet for tverrfaglig samarbeid for å møte samfunnets helseutfordringer

Innhold

- Menneskerettigheter og folkehelse
- Helseforutsetninger i samfunn og nærmiljø
- Rehabilitering/habilitering
- Helsefremming
- Epidemiologi
- Barns og kvinners helse, sykkelighet og dødelighet i fattige land
- Tverrfaglig samarbeid
- Folkehelseforståelse i lys av sosiologiske og sosialantropologisk begreper
- Folkehelsepolitikk

Organisering og arbeidsformer

Det vil bli tatt i bruk varierte arbeidsformer som forelesninger, seminar, gruppearbeid og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

Hjemmeeksamen i gruppe over 5 dager. Eksamen vurderes til bestått/ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4PPSY1D Sykepleie, omsorg og behandling til pasienter med psykiske lidelser

Emnekode: 4PPSY1D

Studiepoeng: 12

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Bestått praksis t.o.m. 4. semester.

Læringsutbytte

Målet er at studenten skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- ha kunnskaper om pasienters opplevelse med psykiske lidelser

Ferdigheter:

- oppsummere kunnskaper, ferdigheter og holdninger fra tidligere praksis
- anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra forskning og utviklingsarbeid i praksis.
- bedømme egen kommunikasjon og kan bygge relasjoner til pasienter som har psykiske lidelser

Generell kompetanse

- ha innsikt i hvordan pasienters rettigheter blir ivaretatt
- argumentere faglig for egne synspunkter i sykepleiefellesskapet og i tverrfaglig og tverretattlig samarbeid

Innhold

- Opplevelser i forbindelse med psykiske lidelser: selvbilde, nettverk, håp, mening
- Helsefremmende miljø
- Empowerment
- Sykepleie pasientfellesskapet:
  - ved psykiske lidelser og psykiatri
  - i forbindelse med resiliens
  - i møtet
  - ved kommunikasjon og relasjonsbygging
  - i forbindelse med utvikling av individuell plan

- Sykepleierens rolle i psykisk helsearbeid/psykiatri
- Tverrfaglig og tverretattlig samarbeid
- Yrkesetikk, og etiske utfordringer i psykisk helsearbeid
- Virkning/ bivirkning av medikamenter

Organisering og arbeidsformer

8 ukers praksis med fokus på pasienter med psykiske lidelser.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

Lærer fra høgskolen og hovedveileder/kontaktsykepleier i praksisfeltet vurderer praksisperioden til bestått/ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag

4PSLK1D/4PSLM1D Sykepleie, omsorg og ledelse på somatisk sykehus, kirurgisk/medisinsk avdeling

Emnekode: 4PSLK1D/4PSLM1D

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Praksis må være bestått t.o.m. 5 semester.

Læringsutbytte

Målet er at studenten skal ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

- ha kunnskaper om pasienters og pårørendes ulike behov for sykepleie og omsorg,
- ha kunnskaper om pasienters opplevelse av å leve med langvarig/ kronisk sykdom
- ha kunnskaper om hvordan miljøfaktorer påvirker friske og utsatte grupper og faktorer som kan føre til langvarig og kroniske sykdom

Ferdigheter

- oppsummere kunnskaper, ferdigheter og holdninger fra tidligere praksis
- utøve kunnskapsbasert praksis
- anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra forskning og utviklingsarbeid i praksis.
- foreta kvalitetssikringsarbeid på praksisstedet

Generell kompetanse

- samarbeide på tvers av yrkesgrupper og kulturer og bidrar til et godt arbeidsmiljø
- vise innsikt i sykepleierens ulike roller og oppgaver i organisering av helsetjenesten

Innhold

- Sykepleie, omsorg og ledelse av eget fag
- Sykepleierens moralske ansvar i møte med pasienter og pårørende i alle aldre
- Kvalitetsforbedringsarbeid i sykepleien
- Avvik og rapportering
- Folkehelseenkning i spesialisthelsetjenesten
- Prioriteringer i helsevesenet

- Konfliktløsning
- Undervisning og veiledning

Organisering og arbeidsformer

10 ukers praksis i kirurgisk eller medisinsk sengepost i somatisk sykehus. Det er utarbeidet egen undervisningsplan for praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Ingen.

Vurderingsordning

Lærer fra høgskolen og hovedveileder/kontaktsykepleier i praksisfeltet vurderer hver praksisperiode til bestått/ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for folkehelsefag